

Wprowadzenie

W ubiegłym roku akademickim w ramach prowadzonego przeze mnie na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego seminarium magisterskiego powstała idea wydania w formie książkowej prac magisterskich. Pomysł ten spodobał się. Dla seminarzystów było to całkiem nowe doświadczenie i wyzwanie. Dla mnie, jako promotora, była to realizacja idei, o której dużo wcześniej myślałem, zdając sobie sprawę z tego, jak wiele cennych i wielce interesujących pomysłów, koncepcji, przemyśleń zawartych w pracach magisterskich znika każdego roku bezpowrotnie i bezużytecznie w przepastnych szafach uniwersyteckich katedr. Publikacja tych prac jest więc nie tylko ważną intelektualną przygodą ich autorów, ale ma też całkiem racjonalne uzasadnienie w wartości zaprezentowanych analiz i badań naukowych. Dziś wszyscy autorzy publikowanych prac są absolwentami prawa i, jak wiele ich koleżanek i kolegów, podążają różnymi ścieżkami kariery zawodowej. Ich dalsze życie zawodowe nie musi, i w przeważającej liczbie przypadków zapewne nie będzie, wiązać się z badaniami o charakterze teoretyczno-naukowym, to jednak wydanie obronionych przez nich z sukcesem prac magisterskich stanowi ważne dokonanie, będące dobrą zapowiedzią na samym początku kariery prawniczej.

Poziom prezentowanych publikacji jest doprawdy zadziwiająco wysoki, zważywszy na niewielkie przecież jeszcze doświadczenia w samodzielnym rozwiązywaniu problemów naukowych. Cieszy odwaga autorów, którzy nie wahali się podjąć tematyki trudnej, sprawiającej niejednokrotnie wiele kłopotów dojrzałym cywilistom, wymagającej dobrej, pogłębionej znajomości badanych instytucji i swobodnego poruszania się po rozległych polach cywilistycznej analizy. Wart zauważenia jest fakt, że autorzy poszerzali niejednokrotnie swoje pole badań poprzez sięgnięcie do dorobku nauki obcej. W dobie postępującej integracji w ramach Unii Europejskiej i pogłębiającego się nieuchronnie procesu harmonizacji systemów prawnych, a w niezbyt odległej perspektywie wręcz unifikacji przynajmniej niektórych działań czy zagadnień z zakresu prawa prywatnego, analiza porównawcza stanowi istotny element debaty naukowej. Młode pokolenie polskich prawników jest, o czym dobrze świadczą prezentowane prace, coraz lepiej przygotowane do uczestniczenia w ogólnoeuropejskiej debacie prawnej, do współtworzenia tego co określa się mianem wspólnej europejskiej przestrzeni prawnej. Musi to bardzo cieszyć, jeśli pamiętamy o tym, w jak nieodległej jeszcze przeszłości taka możliwość wydawała się całkowicie nierealna.

Oddajemy do rąk Czytelnika niniejszy zbiór z pełną świadomością, iż spektrum poruszanych w poszczególnych pracach zagadnień jest niezwykle szerokie. Obejmują one problematykę części ogólnej prawa cywilnego, prawo rzeczowe i zobowiązania, a nawet zagadnienia prawa spadkowego. Jest to więc zbiór studiów nietworzących w pełni spójnej całości, ale też takie było przyjęte założenie redakcyjne. W ramach seminarium prawa cywilnego magistranci mają znaczną swobodę wyboru zagadnień, z którymi chcą się zmierzyć, a w konsekwencji publikacja odzwierciedla zróżnicowanie zainteresowań reprezentowanych przez magistrantów.

Składające się na niniejszy zbiór opracowania zostały w pewnym zakresie przez ich Autorów zmodyfikowane, a przede wszystkim dla celów publikacji niejednokrotnie dość znacznie okrojone. Nie wpłynęło to jednak negatywnie na ich poziom i walory badawcze. Częstokroć śmiało, a nawet kontrowersyjne tezy formułowane przez Autorów wydają się interesujące i godne uwagi. Mam też nadzieję, że nie pozostaną one bez wpływu na toczące się dyskusje w doktrynie prawa cywilnego.

Redakcji naukowej prac – na etapie ich przygotowania do wydania w formie drukowanej – podjęli się moi dwaj uczniowie, dr *Kamil Zaradkiewicz* i dr *Michał Warciński*. Redaktorzy naukowci starali się w minimalnym stopniu ingerować w sferę poglądów i stanowisk prezentowanych przez Autorów poszczególnych opracowań.

Prof. dr hab. Marek Safjan